

Rapport

Revisionsuttalande och årlig rapport 2020

Lokalt ledd utveckling
(ERUF och ESF)

EKONOMISTYRNINGSVRKET

Publikationen kan laddas ner
från ESV:s webbplats esv.se.

Datum: 2020-04-14

Dnr: 2019-01058

ESV-nr: 2020:11

Copyright: ESV

Rapportansvarig: Barbro Nordgren

Förord

Den årliga rapporten och uttalandet för Nationellt program för lokalt ledd utveckling med stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden 2014-2020 (CCI2014SE16M2OP001) har upprättats i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 och kommissionens förordning (EU) nr 2015/207.

Ekonomistyrningsverket har begärt, hos Generaldirektoratet för Regional utveckling, och erhållit anstånd med rapporteringen till 1 mars 2020.

I detta ärende har avdelningschef Ulrika Bergeliv beslutat. Enhetschef Barbro Nordgren har varit föredragande. Negin Nasiripour har arbetat fram denna rapport och deltagit i den slutliga handläggningen.

Denna reviderade rapport har beslutats elektroniskt den 14 april 2020 och ersätter tidigare beslutad rapport. Rapporten och uttalandet har reviderats då korrigerade räkenskaper har lämnats in till Europeiska kommissionen av attesterande funktionen inom förvaltande myndighet på Statens Jordbruksverk den 8 april 2020.

Stockholm
2020-04-14

Ulrika Bergeliv

Barbro Nordgren

Avdelningschef

Enhetschef

Till:
Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för Regional utveckling

Kopia:
Förvaltande myndighet, Jordbruksverket
Attesterande myndighet, Jordbruksverket
Internrevisionen, Jordbruksverket
Näringsdepartementet
Riksrevisionen
Övervakningskommittén

Innehåll

Uttalande	7
1 Inledning	7
2 Den förvaltande myndighetens och attesterande myndighetens ansvar	7
3 Revisionsmyndighetens ansvar	8
4 Begränsning av revisionens inriktning och omfattning	9
5 Uttalande	9
Rapport	10
1 Inledning	10
1.1 Uppgift om den ansvariga revisionsmyndigheten och andra organ som har deltagit i utarbetandet av rapporten	10
1.2 Referensperiod.....	10
1.3 Revisionsperiod.....	10
1.4 Uppgift om det operativa program som rapporten omfattar samt om förvaltande och attesterande myndigheter	10
1.5 Beskrivning av de åtgärder som vidtagits för att utarbeta rapporten och revisionsuttalandet.....	11
2 Betydande förändringar i förvaltnings- och kontrollsystemen	11
2.1 Uppgifter om alla betydande förändringar i förvaltnings- och kontrollsystemen	11
2.2 Uppgifter om övervakningen av de utsedda organen i enlighet med artikel 124.5 och 124.6 i förordning (EU) nr 1303/2013	12
2.3 Uppgifter om tidpunkten för när dessa förändringar träder i kraft	12
3 Förändringar av revisionsstrategin	12
3.1 Ändringar i revisionsstrategin	12
3.2 Påverkan på det arbete som utförts under revisionsperioden	12
4 Systemrevisioner	13
4.1 Uppgifter om det organ som har utfört systemrevisioner.....	13
4.2 Beskrivning av grunden för de revisioner som utförts.....	13
4.3 Beskrivning av de viktigaste resultaten och av de slutsatser som dragits	14
4.4 Uppgifter om eventuella systembetingade problem och de åtgärder som vidtagits... ..	14
4.5 Uppföljning av tidigare års rekommendationer	15
4.6 Beskrivning av eventuella brister med anknytning till finansieringsinstrument eller andra typer av utgifter som omfattas av särskilda regler och den uppföljning som gjorts.....	15
4.7 Tillförlitlighet som erhållits till följd av systemrevisionerna samt motivering.....	15
5 Revision av projekt	15
5.1 Uppgift om de organ som genomfört revisionerna	15
5.1.1 Vad som ingår i granskning av projekt.....	16
5.2 Beskrivning av vald urvalsmetod och urvalsenhet.....	17
5.3 Uppgift om de parametrar som använts för det statistiska urvalet.....	18

5.3.1	Analys av standardavvikelse och relation mellan storlek på transaktion och storlek på fel belopp	18
5.3.2	Fastställande av förväntat fel och planerad precision.....	19
5.3.3	Fastställande av konfidensnivå	19
5.3.4	Fastställande av toleransnivå (materialitet)	19
5.3.5	Behov av stratifiering.....	19
5.3.6	Sammanställning av fastställda urvalsparametrar i projekten.....	20
5.3.7	Val av urvalsenhet.....	20
5.4	Avstämning mellan de sammanlagda utgifterna i euro för räkenskapsåret och urvalspopulationen.....	20
5.5	Revision av negativa belopp	21
5.6	Beskrivning av användning av icke-statistiskt urval.....	22
5.7	Analys av de huvudsakliga resultaten av revisioner av projekt	22
5.8	Förklaring till finansiella korrigeringar för räkenskapsåret som den förvaltande myndigheten gjort till följd av projektrevisionerna	22
5.9	Jämförelse av den sammanlagda felprocenten och den sammanlagda återstående felprocenten med den väsentlighetsnivå som fastställts	22
5.10	Resultat av en eventuell revision av det kompletterande urvalet.....	22
5.11	Uppgifter om eventuella systembetingade problem och de åtgärder som vidtagits...	22
5.12	Uppföljning av tidigare års revisioner av projekt.....	23
5.13	Slutsatser som dragits av de övergripande resultaten av revisionerna av projekt när det gäller förvaltnings- och kontrollsystemets ändamålsenlighet	23
6	Revision av räkenskaper.....	23
6.1	Uppgift om de organ som utfört revisioner av räkenskaper	23
6.2	Beskrivning av den revisionsmetod som använts för att kontrollera räkenskapernas delar.....	23
6.3	Uppgift om de slutsatser som dragits av revisionerna	25
6.4	Uppgift om eventuella systembetingade problem och de åtgärder som vidtagits.....	25
7	Samordning mellan revisionsorgan och revisionsmyndighetens tillsyn	26
7.1	I tillämpliga fall, beskrivning av förfaranden för samordning mellan revisionsmyndigheten och de revisionsorgan som utför revisioner i enlighet med artikel 127.2 i förordning (EU) nr 1303/2013.....	26
7.2	Beskrivning av förfarandet för övervakning och kvalitetsgranskning som revisionsmyndigheten tillämpar för sådana revisionsorgan	26
8	Övriga frågor	26
8.1	Uppgifter om rapporterade bedrägerier och misstankar om bedrägerier som upptäckts i samband med revisioner.....	26
8.2	Händelser som inträffat efter det att räkenskaperna lämnats till revisionsmyndigheten och innan årlig kontrollrapport lämnats till kommissionen.....	27
8.3	Resultat av genomförda granskningar med avseende på om indikatorerna är tillförlitliga	27

8.3.1 Systemrevision av nyckelkrav 4 och 6, särskilt med avseende på om indikatorerna är tillförlitliga.....	27
8.3.2 Revision av projekt.....	27
8.4 Sammanfattande bedömning avseende systemets förmåga att hantera och följa upp data.....	28
9 Sammanfattande bedömning av tillförlitligheten i hela förvaltnings- och kontrollsystemet	28
9.1 Uppgift om den övergripande tillförlitligheten och hur den har uppnåtts.....	28
9.2 Bedömning av eventuella riskreducerande åtgärder	29
10 Bilagor till den årliga kontrollrapporten	30
10.1 Resultat av systemrevisioner	30
10.2 Resultat av projektrevisioner	31
10.3 Feltyper	31
10.4 Beräkningar som ligger till grund för det slumpmässiga urvalet och den sammanlagda felprocenten.....	32
10.5 Beräkning av residualrisken (RTER)	33

Uttalande

1 Inledning

Undertecknade, som företräder revisionsmyndigheten på Ekonomistyrningsverket (ESV), är oberoende i den mening som avses i artikel 123.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013.

Revisionsmyndigheten har granskat räkenskaperna för räkenskapsåret den 1 juli 2018 till den 30 juni 2019, daterade den 12 januari 2020, (nedan kallade *räkenskaperna*). Vi har kontrollerat att de utgifter under räkenskapsåret för vilka återbetalning begärts från kommissionen (och som ingår i räkenskaperna) är lagliga och korrekta. Vår granskning syftar till att bedöma om förvaltnings- och kontrollsystemet fungerar tillfredsställande. Attesterande funktionen inom förvaltande myndigheten har den 8 april 2020 inlämnat reviderade räkenskaper till Kommissionen. Revisionsmyndigheten har granskat de reviderade räkenskaperna.

Vi har tagit emot och bedömt förvaltningsförklaringen i enlighet med artikel 59.5 b i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012, avseende Nationellt programmet för lokalt ledd utveckling med stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden (CCI2014SE16M2OP001, härafter kallat *programmet*) för att kunna utfärda ett revisionsuttalande i enlighet med artikel 127.5 i förordning (EU) nr 1303/2013. Förvaltande myndigheten har beslutat om en ny förvaltningsförklaring den 8 april 2020. Vi har tagit emot och bedömt den i enlighet med ovan nämnda lagrum.

2 Den förvaltande myndighetens och attesterande myndighetens ansvar

Statens Jordbruksverk (SJV), som utsetts till förvaltande myndighet för programmet, ansvarar för att se till att förvaltnings- och kontrollsystemet för de uppgifter som anges i artiklarna 125 och 126 i förordning (EU) nr 1303/2013 fungerar betryggande.

SJV utför den attesterande myndighetens uppgifter enligt artikel 123.3 i samma förordning. Deras ansvar omfattar att utarbeta räkenskaperna (i enlighet med artikel 137 i förordning (EU) nr 1303/2013) och att intyga att de är fullständiga, korrekta och sanningsenliga såsom krävs i artikel 126 b och c i förordning (EU) nr 1303/2013.

I enlighet med artikel 126 c i förordning (EU) nr 1303/2013 ska den attesterande myndigheten dessutom intyga att de bokförda utgifterna överensstämmer med tillämplig rätt och att de har uppstått i samband med insatser som valts ut för finansiering i enlighet med de kriterier som gäller för programmet samt i överensstämmelse med tillämplig rätt¹.

3 Revisionsmyndighetens ansvar

Som föreskrivs i artikel 127.5 i förordning (EU) nr 1303/2013 är det vårt ansvar att utfärda ett oberoende uttalande om räkenskaperna ger en rättvisande bild, utgifterna för vilka återbetalning har begärts från kommissionen är lagliga² och korrekta och om förvaltnings- och kontrollsystemet fungerar tillfredsställande. Det är även vårt ansvar att i uttalandet ange om revisionsarbetet föranleder tvivel på vad som sägs i förvaltningsförklaringen.

Revisionerna av programmet har utförts i enlighet med revisionsstrategin och med beaktande av internationellt accepterade revisionsstandarder. I enlighet med dessa standarder följer vi etiska krav samt planerar och utför revisionsarbetet så att det ger rimliga garantier för vårt revisionsuttalande.

Revision innebär att vi genomför granskningar i syfte att inhämta tillräckliga och relevanta underlag för uttalandet nedan. Dessa granskningar baseras på revisorns yrkesmässiga bedömning, som omfattar bedömning av risken för väsentlig överträdelse av en bestämmelse, antingen på grund av bedrägeri eller fel. De granskningar som genomförts är enligt vår uppfattning lämpliga för att kunna lämna ett oberoende uttalande.

Vi anser att de revisionsbevis som samlats in är tillräckliga och relevanta som grund för vårt uttalande.

De viktigaste resultaten av revisionerna av programmet redovisas i vår årliga kontrollrapport nedan, i enlighet med artikel 127.5 b i förordning (EU) nr 1303/2013.

---

¹ Artikel 6 i förordning (EU) nr 1303/2013.

² Artikel 6 i förordning (EU) nr 1303/2013.

4 Begränsning av revisionens inriktning och omfattning

Revisionens inriktning och omfattning har inte begränsats.

5 Uttalande

På grund av det revisionsarbete som utförts anser vi att:

- räkenskaperna ger en rättvisande bild i enlighet med artikel 29.5 i förordning (EU) nr 480/2014,
- de utgifter i räkenskaperna för vilka återbetalning har begärts från kommissionen är lagliga och korrekta, och att
- det förvaltnings- och kontrollsystem som inrättats fungerar i huvudsak tillfredsställande, förutom förvaltande myndighets (attesterande funktionen) tillämpning av redovisningen av räkenskaperna.

Vi anser att reservationens inverkan är begränsad.

De årliga räkenskaperna för båda fonderna har korrigerats av attesterande funktionen inom förvaltande myndigheten den 8 april. Efter dessa korrigeringar anser revisionsmyndigheten att räkenskaperna är rättvisande, korrekta och fullständiga.

Det revisionsarbete som utförts föranleder inget tvivel mot vad som sägs i förvaltningsförklaringen.

Rapport

1 Inledning

1.1 Uppgift om den ansvariga revisionsmyndigheten och andra organ som har deltagit i utarbetandet av rapporten

Ekonomistyrningsverket (ESV) har utarbetat denna årliga kontrollrapport. ESV är utsedd till revisionsmyndighet i Sverige för programperiod 2014-2020 enligt artikel 123.4 i förordning (EU) nr 1303/2013³. Inga andra organ har bidragit i detta arbete.

1.2 Referensperiod

Rapporten gäller räkenskapsåret 1 juli 2018 - 30 juni 2019.

1.3 Revisionsperiod

Revisionsarbetet har utförts under perioden 16 februari 2019 - 28 februari 2020, samt under perioden 30 mars – 14 april 2020.

1.4 Uppgift om det operativa program som rapporten omfattar samt om förvaltande och attesterande myndigheter

Rapporten gäller Nationellt program för lokalt ledd utveckling (LLU) med stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF)⁴. Programmet godkändes av EU-kommissionen den 3 juni 2016.

Statens Jordbruksverk (SJV) är förvaltande myndighet enligt artikel 123.1 i förordning (EU) nr 1303/2013 för programmet⁵.

Förvaltande myndighet utför också den attesterande myndighetens uppgifter enligt artikel 123.2 i samma förordning.

Det finns inga förmedlande organ, däremot finns det Lokala aktionsgrupper, s.k. LAG⁶ som väljer ut insatser och fastställer stödbeloppet i enlighet med artikel 34.3 i förordning (EU) nr 1303/2013.

---

³ 11§ Förordning (2015:407) om lokalt ledd utveckling.

⁴ CCI2014SE16M2OP001.

⁵ 9§ Förordning (2015:407) om lokalt ledd utveckling.

⁶ Regeringens skrivelse 2013/14:218.

1.5 Beskrivning av de åtgärder som vidtagits för att utarbeta rapporten och revisionsuttalandet

Den årliga rapporten har upprättats i enlighet med:

- Artikel 127.5 b i förordning (EU) nr 1303/2013.
- Artikel 7.3 i kommissionens förordning (EU) nr 2015/207.

Den årliga rapporten har utformats i enlighet med:

- Bilaga IX i kommissionens förordning (EU) nr 2015/207
- Guidance for Member States on the Annual Control Report and Audit Opinion to be reported by audit authorities and on the treatment of errors detected by audit authorities in view of establishing and reporting reliable total residual error rates (EGESIF_15-0002-04, 19/12/2018).

Bedömning om förvaltningsförklaringen stämmer överens med resultaten av genomförda revisioner har gjorts i enlighet med:

- Guidance for Member States on the Drawing of Management Declaration and Annual Summary (EGESIF_15_0008-05, 03/12/2018).

I allt revisionsarbete beaktar vi god revisionssed.

Rapporten sammanfattar resultat och slutsatser från det revisionsarbete som revisionsmyndigheten har utfört under den period rapporten avser. Detta arbete beskrivs närmare i avsnitt 4 Systemrevisioner, 5 Revisioner av projekt och 6 Revisioner av räkenskaper.

ESV har utarbetat och fastställt den slutliga versionen av årlig kontrollrapport.

2 Betydande förändringar i förvaltnings- och kontrollsystemen

2.1 Uppgifter om alla betydande förändringar i förvaltnings- och kontrollsystemen

Den förvaltande myndigheten fastställde en beskrivning av förvaltnings- och kontrollsystemets utformning inför den svenska regeringens utnämning enligt artikel 123 i förordning (EU) nr 1303/2013. ESV har i sitt uppdrag som oberoende revisionsorgan granskat och avgivit ett uttalande enligt artikel 124 i samma förordning över utformningen av förvaltnings- och kontrollsystemet.

För programmet har förvaltande myndighet, som också utför den attesterande myndighetens uppgifter, notifierats hos EU-kommissionen den 3 juni 2016⁷.

SJV har genomfört en omorganisation under 2019. Vi bedömer att denna förändring inte är betydande då SJV fortfarande är förvaltande myndighet inklusive attesterande funktion.

2.2 Uppgifter om övervakningen av de utsedda organen i enlighet med artikel 124.5 och 124.6 i förordning (EU) nr 1303/2013

Ej tillämpligt.

2.3 Uppgifter om tidpunkten för när dessa förändringar träder i kraft

Ej tillämpligt.

3 Förändringar av revisionsstrategin

Vi fattade beslut om revisionsstrategin den 26 april 2016⁸. Den uppdateras årligen.

3.1 Ändringar i revisionsstrategin

Den senast uppdaterade versionen beslutades den 17 maj 2019⁹. Uppdateringen gällde vår årliga översyn av riskanalyser och revisionsplaner, i syfte att uppnå en effektiv och ändamålsenlig revision.

Vi har i samband med vårt beslut om fastställande av urvalsmetod och urvalsparametrar den 24 april 2019¹⁰ ändrat urvalsmetod för revision av projekt från icke-statistiskt till statistik metod. Se avsnitt 5.2.

3.2 Påverkan på det arbete som utförts under revisionsperioden

Vi har utfört systemrevisioner i enlighet med strategin, med undantag för granskning av nyckelkrav 7 och 8. Denna granskning planerar vi att genomföra under revisionsår 2020. Granskning av nyckelkrav 4 och 5 samt uppföljningsgranskning av nyckelkrav 9 och 13 har påbörjats och kommer avslutas under våren 2020.

⁷ Artikel 124 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013.

⁸ Dnr 6.1-147/2016.

⁹ Dnr 2018-00384.

¹⁰ Dnr 2019-00267.

4 Systemrevisioner

4.1 Uppgifter om det organ som har utfört systemrevisioner

Revisionsmyndigheten utför revisionsarbete för de två fonder (ERUF och ESF) som finansierar programmet. Vi har under programperioden genomfört systemrevisioner med egen personal och inhyrda konsulter.

ESV har under revisionsperioden haft ramavtal med KPMG¹¹.

Konsulterna har under programperioden genomfört revision under revisionsmyndighetens ledning och ansvar. Konsulterna har tillämpat revisionsmyndighetens styrdokument och metodik. Vi har kvalitetssäkrat arbetet samt färdigställt granskningsrapporten, medan konsulterna genomfört det kontradiktoriska förfarandet med de granskade organisationerna. Se även avsnitt 7.1 och 7.2.

Inga andra organ än ovan nämnda har utfört några systemrevisioner under räkenskapsåret.

4.2 Beskrivning av grunden för de revisioner som utförts

I vår riskbedömningsmetod uttrycker vi revisionsrisken som produkten av inneboende risk, kontrollrisk och upptäcktsrisk. Syftet med riskbedömningen är att inrikta systemrevisionerna mot de nyckelkrav¹², bedömningskriterier och fysiska enheter med högst risk för väsentliga fel. Utfallet av riskanalysen är styrande men inte avgörande för vilka nyckelkrav som vi granskar.

Riskanalysen för 2019 visar att nyckelkrav 4, 5, 9 och 13 har medelrisk. Även nyckelkrav 7 och 8 har medelrisk.

Vi har utfört systemrevisioner i enlighet med strategin, med undantag för granskning av nyckelkrav 7 och 8. Denna granskning planerar vi att genomföra under revisionsår 2020. Granskning av nyckelkrav 4 och 5 samt uppföljningsgranskning av nyckelkrav 9 och 13 har påbörjats och kommer avslutas under våren 2020.

¹¹ KPMG AB, Box 382, 101 27 Stockholm.

¹² Nyckelkraven beskrivs i "vägledning för kommissionen och medlemsstaterna avseende en gemensam utvärderingsmetod av förvaltnings- och kontrollsystem i medlemsstaterna" (EGESIF_14-0010).

4.3 Beskrivning av de viktigaste resultaten och av de slutsatser som dragits

Vi har under programperioden genomfört systemrevision avseende nyckelkrav 1, 2, 3, 6, 9, 10, 11, 12 och 13¹³.

Inga systemrevisioner har slutförts under revisionsperioden.

Syftet med revisionerna var att granska och bedöma om förvaltnings- och kontrollsystemet för programmet fungerar på ett tillfredsställande sätt¹⁴. I ovan nämnda revisioner bedömde vi nyckelkrav 1, 2, 3, 6, 9, 10, 11, 12 och 13 med underliggande bedömningskriterier avseende den förvaltande myndighetens respektive den attesterande funktionens uppdrag.

Den samlade slutsatsen utifrån vår granskning avseende nyckelkrav 1, 2, 3 och 6 för den förvaltande myndighetens arbete med genomförande av sitt uppdrag är att förvaltnings- och kontrollsystemet bedöms fungera väl, inga förbättringar eller endast mindre förbättringar krävs (kategori 1)¹⁵.

Den samlade slutsatsen utifrån vår granskning avseende nyckelkrav 10, 11 och 12 för den attesterande funktionens arbete med genomförande av sitt uppdrag är att förvaltnings- och kontrollsystemet bedöms fungera väl, inga förbättringar eller endast mindre förbättringar krävs (kategori 1)¹⁶.

Den samlade slutsatsen utifrån vår granskning avseende nyckelkrav 9 och 13 för den attesterande funktionens arbete med genomförande av sitt uppdrag är att förvaltnings- och kontrollsystemet bedöms fungera, vissa förbättringar krävs (kategori 2)¹⁷.

Vår bedömning per nyckelkrav för innevarande programperiod redovisas i tabell 10.1.

4.4 Uppgifter om eventuella systembetingade problem och de åtgärder som vidtagits

Vi har i samband med projektrevisioner identifierat systembetingade problem i förvaltande myndighets hantering av gällande regelverk. Vi har därför utvidgat omfattningen av pågående systemrevision av nyckelkrav 4 och 5 samt uppföljningsgranskningen av nyckelkrav 9 och 13. Se avsnitt 5.11.

¹³ NK 1, 2 och 3 dnr 2018-00205, NK 6 dnr 2018-00539, NK 9, 10, 11, 12 och 13 dnr 2017-01146.

¹⁴ Artikel 127.1, första stycket, i parlamentets och rådets förordning (EG) nr 1303/2013.

¹⁵ Klassificering enligt tabell 2 i bilaga IV till förordning (EU) nr 480/2014.

¹⁶ Klassificering enligt tabell 2 i bilaga IV till förordning (EU) nr 480/2014.

¹⁷ Klassificering enligt tabell 2 i bilaga IV till förordning (EU) nr 480/2014.

4.5 Uppföljning av tidigare års rekommendationer

Vi har inte slutfört någon uppföljning av tidigare års rekommendationer under 2019.

4.6 Beskrivning av eventuella brister med anknytning till finansieringsinstrument eller andra typer av utgifter som omfattas av särskilda regler och den uppföljning som gjorts

Ej tillämpligt.

4.7 Tillförlitlighet som erhållits till följd av systemrevisionerna samt motivering

Vi har gjort en sammanfattande bedömning med utgångspunkt i kommissionens nyckelkrav. Våra analyser och slutsatser baseras på den samlade bedömningen av resultaten från samtliga systemrevisioner som vi genomfört under programperioden (se tabell 10.1).

I samband med årets granskningsarbete har vi iakttagit att förvaltande myndighet systematiskt bryter mot artikel 132.1 i förordning (EU) nr 1303/2013. Se avsnitt 5.11. Vi har också identifierat grundläggande brister av tillämpningen av gällande regelverk inom den förvaltande myndigheten och attesterande funktionen. Se avsnitt 6.2.

Vår sammanfattande bedömning är att förvaltnings- och kontrollsystemet ger en medelhög eller låg¹⁸ grad av säkerhet i fråga om utgifternas laglighet och korrekthet inom de båda fonderna.

5 Revision av projekt

5.1 Uppgift om de organ som genomfört revisionerna

Revisionsmyndigheten har utfört revisionerna för båda fonderna med egen personal och inhyrda konsulter. Inga andra organ har utfört projektrevisioner under vår ledning.

ESV har sedan den 15 augusti 2018 ramavtal med KPMG AB¹⁹.

¹⁸ Kategori 1 – hög grad av säkerhet, 2 – medelhög säkerhet, 3 – medelhög eller låg säkerhet, 4 – låg säkerhet. Vägledning för medlemsstaterna om årlig kontrollrapport och revisionsuttalande (EGESIF 15-0002-03) sid 12.

¹⁹ KPMG, Box 3018, 169 03 SOLNA.

Ramavtalet är indelat i avtalsområde A– projektrevision och granskning av årsräkenskaper²⁰ och avtalsområde B - systemrevision och IT-revision²¹.

Konsulterna har under programperioden genomfört revision under revisionsmyndighetens ledning och ansvar. Konsulterna har tillämpat revisionsmyndighetens styrdokument och metodik. ESV säkerställer kvalitén i flera steg. Under genomförandet av revisionerna svarar vi på frågor kring bedömningar och tolkning kring regelverk. Avslutningsvis kvalitetssäkrar vi bedömningar och dokumentation. ESV fastställer och expedierar revisionsrapporten till förvaltande myndighet.

Under 2019 har vi gjort ett avrop gällande revision av 21 projekt (22 utbetalningsbeslut). De övriga utbetalningarna har granskats av egen personal. Urvalsenhet är utbetalning. Vi har innan och under uppdraget informerat och gett stöd till konsulterna om vår metodik och våra checklistor samt hur de ska tillämpas. Se även avsnitt 7.1 och 7.2.

Konsulterna har granskat projekten enligt våra rutiner, som beskrivs i avsnitt 5.1.1. Vid granskningarna har konsulterna använt våra fastställda checklistor och haft tillgång till förvaltande myndighets handläggarssystem.

Vi har kvalitetssäkrat arbetet, genomfört kontradiktoriskt förfarande med den förvaltande myndigheten samt färdigställt granskningsrapporten.

5.1.1 Vad som ingår i granskning av projekt

Målet vid granskningen av projekt har varit att granska utgifterna i de slumpmässigt utvalda besluten om utbetalning i enlighet med gällande regelverk²². Granskningarna har syftat till att bedöma om utgifterna är stödberättigande.

Vi har genomfört granskningarna under perioden maj 2019 till januari 2020. Granskningarna har skett i enlighet med våra fastställda checklistor och har omfattat ansökan och beslut om stöd, ansökan och beslut om utbetalning med underlag samt övriga relevanta handlingar. Vi har också inhämtat information om genomförandet från förvaltande myndighet.

Vid respektive projektgranskning har vi kontrollerat samtliga utgifter som ingår i det utbetalningsbeslut som den förvaltande myndigheten har fattat utifrån projektets ansökan om utbetalning. Granskningen av utgifterna omfattar bland annat att:

---

²⁰ Dnr 2018-00629 Avtalsområde A.

²¹ Dnr 2018-00631 Avtalsområde B.

²² 6 kap. Lokalt ledd utveckling i Statens jordbruksverks föreskrifter (2016:19) om företagsstöd, projektstöd och miljöinvesteringar samt stöd för lokalt ledd utveckling.

- Ansökan om utbetalning och utbetalningsbeslutet är formellt korrekt.
- Underliggande fakturor/kvitton finns och är korrekta.
- Fakturorna överensstämmer med underliggande avtal.
- Utgifterna är betalda av stödmottagaren.
- Utgifterna har uppkommit efter korrekt upphandling²³.
- Personalkostnader styrks av tidsrapporter och lönespecifikationer med mera.
- Utgifterna hör till projektet och aktuell period.
- Utgifterna är bokförda i projektets bokföring.
- Utgifterna är skäliga för projektets genomförande.

Granskningarna av projekt omfattar även ett flertal generella kontroller av projektet förutom kontrollerna av de utgifter som hör till de utbetalningar som faller ut. Detta omfattar bland annat att:

- Projektets verksamhet är förenligt med det operativa programmet.
- Projektet har bedrivits i enlighet med beslut om stöd.
- Projektet särredovisar sina kostnader.
- Projektet inte bryter mot statsstödsreglerna.
- Eventuell modell för indirekta kostnader är korrekt beräknad och innefattar endast stödberättigande kostnader.
- Projektets verksamhet har bedrivits på det sätt som projektet uppger.
- Stödmottagarna har rapporterat tillämpliga indikatorer i enlighet med den förvaltande myndighetens instruktioner och att det finns underlag som styrker att de rapporterade indikatorerna är tillförlitliga.

I de fall revisionsmyndigheten gör en iakttagelse av en felaktighet som bedöms kunna påverka även andra utbetalningar än den granskade lämnar vi en rekommendation till den förvaltande myndigheten att åtgärda även dessa. Sådana eventuella fel innefattas dock inte i det redovisade och extrapolerade felbeloppet.

Inför expediering av en rapport med iakttagelser har den förvaltande myndigheten möjlighet att lämna synpunkter i sak. Den förvaltande myndighetens yttrande beaktas alltid inför ärendets slutliga handläggning.

5.2 Beskrivning av vald urvalsmetod och urvalsenhet

I enlighet med EU-kommissionens riktlinjer²⁴, beslutad revisionsstrategi²⁵ och vår analys (som beskrivs nedan), har vi beslutat att för årets urval tillämpa den statistiska metoden obundet slumpmässigt urval (OSU). Urvalsenheten är utbetalning. På grund

²³ För kostnader som omfattas av upphandlingsreglerna gör vi en fördjupad kontroll med hjälp av därför framtagen checklista. Denna granskning omfattar alla stegen i upphandlingen och upphandlingar både under och över tröskelvärdet i upphandlingsdirektivet.

²⁴ Guidance on sampling methods for audit authorities, EGESIF_16-0014-00, 20/01/2017.

²⁵ Dnr 2019-00208.

av att populationen överstiger 150 enheter har vi bytt urvalsmetod jämfört med tidigare år. Vi har inte identifierat någon särskild risk och ser inte behov av att stratifiera urvalet. I arbetet med urvalet har vi även konsulterat Statistiska Centralbyrån (SCB).

Två separata urval har gjorts. Urval 1 omfattade 30 utbetalningar. Urval 2 är ett kompletterande urval då slutlig ansökan om mellanliggande betalning innehöll ytterligare utbetalningar som inte tidigare hade haft möjlighet att falla ut i urval 1. Det kompletterande urvalet omfattade 3 utbetalningar.

Programmet finansieras av två fonder som hanteras lika inom det gemensamma förvaltnings- och kontrollsystemet. Vi lämnar ett gemensamt uttalande för båda fonder. Vi gör därför bedömningen att urvalet inte behöver stratifieras per fond.

5.3 Uppgift om de parametrar som använts för det statistiska urvalet

5.3.1 Analys av standardavvikelse och relation mellan storlek på transaktion och storlek på fel belopp

Ur ett statistiskt perspektiv är förväntningarna avseende felens storlek, variation och deras förhållande till transaktionernas storlek den mest väsentliga faktorn för val av urvalsmetod.

Resultatet av tidigare års granskningar visar att urvalsenheter i populationen varierar förhållandevis mycket i storleken på beloppet. Resultatet visar också att antal iakttagna felaktiga belopp är litet samt att felens storlek är liten.

Urval 1:

Om vi använder oss av den faktiska standardavvikelsen från tidigare år skulle urvalet endast bli en urvalsenhet och därmed inte nå upp till den av EU-kommissionen satta gränsen om minst 30 urvalsenheter för att ett giltigt resultat av granskningarna ska erhållas. Antal urvalsenheter sätts därför till 30 utbetalningar.

Urval 2 kompletterande urval:

I slutlig ansökan om mellanliggande betalning har förvaltande myndigheten lagt till ytterligare utgifter. Vi har valt att tillämpa samma urvalsmetod som vid första urvalet dvs. obundet slumpmässigt urval (OSU). I och med att vi har gjort två urval har vi bedömt att urvalsmetoden skall jämföras med ett två-periods-urval.

Vid laborering av standardavvikelse i Kommissionens mall la vi in en lägre standardavvikelse och även samma standardavvikelse som vid första urvalet, vilket resulterade i att vi fick ett projekt att granska. Men för att kunna beräkna variansen har vi valt att granska tre projekt.

I ACR 2019 bedömde vi att förvaltnings- och kontrollsystemet fungerar, men att vissa förbättringar behövs (medel). Konfidensnivån bör därmed sättas till 70 procent. 2019 års felprocent beräknades till 0,17 procent. Förväntat fel i årets urval sätts till 0,5 procent, för att inte ligga för lågt. Standardavvikelsen beräknas till nära 0. Vi väljer metoden icke-stratifierat OSU. Konfidensnivå 70 procent, förväntat fel 0,5 procent, standardavvikelse 0,0121.

5.3.2 Fastställande av förväntat fel och planerad precision

Urval 1:

Vi fastställer förväntat fel baserat på projicerad felprocent från föregående räkenskapsår. Vi har konstaterat att felprocenten för de senaste årens projektgranskningar ligger på en stabil låg nivå. Förväntat fel i årets urval fastställdes till 0,5 procent.

Urval 2:

Vid en låg andel stickprov tenderar felen att bli övervärderade. Eftersom det är relativt få utbetalningar i detta strata har vi valt att granska tre projekt för att uppnå en bättre precision vid felutvärderingen.

5.3.3 Fastställande av konfidensnivå

Den sammanfattande bedömningen i vårt revisionsuttalande och årliga rapport 2019²⁶ var att förvaltnings- och kontrollsystemet fungerar, men att vissa förbättringar behövs (kategori 2).

Vidare har vi konstaterat att den förvaltande myndigheten tagit till sig de synpunkter vi lämnat och följt våra rekommendationer. Vi har med beaktande av ovanstående fastställt årets konfidensnivå till 70 procent i båda urvalen.

5.3.4 Fastställande av toleransnivå (materialitet)

För vårt urval och för utvärdering av resultat från projektrevisionerna har vi fastställt toleransnivån till 2 procent²⁷.

5.3.5 Behov av stratifiering

Mellanliggande betalningsansökningar görs per fond (ERUF och ESF) och vi erhåller en fil per fond. I programmet hanteras projekten lika och oberoende av vilken fond som finansierar projektet. Vi lämnar ett gemensamt uttalande för båda fonder. Vi gör därför bedömningen att urvalet inte behöver stratifieras per fond. Vi har inte identifierat någon särskild risk per fond och ser inte behov av att stratifiera urvalet.

²⁶ Revisionsuttalande och årlig rapport 2019, dnr 2018-01032.

²⁷ Punkt 11 till artikel 28 i kommissionens förordning (EU) nr 480/2014.

5.3.6 Sammanställning av fastställda urvalsparametrar i projekten

Urval 1:

Standardavvikelse: För låg för att ge ett tillräckligt stort urval (minst 30) 0,0121

Association mellan storlek på fel och transaktioner: låg

Förväntat fel: 0,5 procent

Konfidensnivå: 70 procent

Toleransnivå: 2 procent

Antal urvalsenheter: 30 st

Urval 2:

Standardavvikelse: 0,0121

Association mellan storlek på fel och transaktioner: låg

Förväntat fel: 0,5 procent

Konfidensnivå: 70 procent

Toleransnivå: 2 procent

Antal urvalsenheter: 3 st för att uppnå en högre precision

5.3.7 Val av urvalsenhet

Av EU-kommissionens riktlinje²⁸ framgår att det är möjligt att välja antingen projekt eller utbetalningsbeslut som urvalsenhet. Vi har utgått ifrån riktlinjerna i vårt beslut att använda utbetalningsbeslut som urvalsenhet.

Våra granskningar av utbetalningsbeslut omfattar även ett flertal generella kontroller av projekten, vilket beskrivs närmare i avsnitt 5.1.1.

5.4 Avstämning mellan de sammanlagda utgifterna i euro för räkenskapsåret och urvalspopulationen

Vi har erhållit datafiler för urval från den förvaltande myndigheten den 24 april 2019 och 18 oktober 2019. Urval 1 beslutades 2019-04-24 och urval 2 beslutades 2019-11-12. Eftersom utgifterna i de båda fonderna rapporteras var för sig i ansökningar om mellanliggande betalning får vi en fil per fond. Filerna stämmer överens med slutlig ansökan om mellanliggande betalning.

Vid fördjupad granskning har vi konstaterat att redovisade belopp i ansökningar om mellanliggande betalning och underliggande filer inte baseras på stödberättigande utgifter, utan i huvudsak på utbetalningar baserade på offentlig finansiering. Årets urval har baserats på redovisade belopp i ansökan om mellanliggande betalningar. Alla utbetalningar har haft möjlighet att falla ut i urvalen. Genom vår metod (se avsnitt 5.1) som innebär att vi granskar alla utgifter som hör till en utbetalning,

²⁸ Guidance on sampling methods for audit authorities (EGESIF_16-0014-00).

säkerställer vi att alla utgifter har haft möjlighet att falla ut i våra urval. Vid urval 1 hade datafilen följande karakteristika:

ERUF

Summa positiva belopp: 2 139 921,11 euro

Summa negativa belopp: 0 euro

Slutlig ansökan om mellanliggande betalning: 2 139 921,11 euro

Antal utbetalningar: 169

ESF

Summa positiva belopp: 1 949 418,52 euro

Summa negativa belopp: 0 euro

Slutlig ansökan om mellanliggande betalning: 1 949 418,52 euro

Antal utbetalningar: 93

Vid urval 2 hade datafilen följande karakteristika:

ERUF

Summa positiva belopp: 219 340,36 euro

Summa negativa belopp: 668,28 euro

Slutlig ansökan om mellanliggande betalning: 218 672,08 euro

Antal utbetalningar: 31 varav 4 negativa

ESF

Summa positiva belopp: 207 451,95 euro

Summa negativa belopp: 0 euro

Slutlig ansökan om mellanliggande betalning: 207 451,95 euro

Antal utbetalningar: 18

Populationen består av projekt med stöd från antingen ERUF eller ESF, samt utbetalningar av TA för den förvaltande myndighetens personalkostnader som medfinansieras med 50 % från vardera fonden. Årets population fastställdes till 4 516 132 euro och består av 302 utbetalningsbeslut.

Årets population stämmer med de slutliga räkenskaperna. Angående korrigeringar av de slutliga räkenskaperna, se beskrivning i avsnitt 6 och tabell 10.5.

5.5 Revision av negativa belopp

Vi har i samband med granskningen av årsräkenskaperna granskat de negativa beloppen omfattande totala utgifter om 668,28 euro i urvalsfilen.

Syftet med granskningen av negativa belopp har varit att säkerställa att rätt belopp har bokförts som tillbakadraganden eller återkrav. Vi har gjort en avstämning av

transaktionerna mot beslut om återkrav eller ändringsbeslut om utbetalning beroende på vad som varit tillämpligt. Vi har också stämt av att beloppen i förekommande fall är upptagna i räkenskaperna²⁹.

Baserat på vår granskning har vi bedömt att de negativa belopp som ingår i slutlig mellanliggande ansökan om betalning är korrekta. Angående SJVs hantering av återkrav, se beskrivning i avsnitt 6.

5.6 Beskrivning av användning av icke-statistiskt urval

Ej tillämpligt.

5.7 Analys av de huvudsakliga resultaten av revisioner av projekt

Revisionsmyndigheten har granskat samtliga utgifter i urvalen i enlighet med beskrivningen i avsnitt 5.1.1.

Vi har inte iakttagit några felaktigheter i samband med projektgranskningarna. Revisionsmyndigheten har därmed inte iakttagit några systembetingade fel och inte några misstänkta bedrägerier.

5.8 Förklaring till finansiella korrigeringar för räkenskapsåret som den förvaltande myndigheten gjort till följd av projektrevisionerna

Vid årets granskningar har vi inte konstaterat några finansiella fel.

5.9 Jämförelse av den sammanlagda felprocenten och den sammanlagda återstående felprocenten med den väsentlighetsnivå som fastställts

Ej tillämpligt.

5.10 Resultat av en eventuell revision av det kompletterande urvalet

Vid årets granskningar av projekt har vi inte konstaterat några finansiella fel i det kompletterande urvalet.

5.11 Uppgifter om eventuella systembetingade problem och de åtgärder som vidtagits

Vi har identifierat grundläggande brister av tillämpningen av gällande regelverk inom den förvaltande myndigheten och attesterande funktionen. Vid fördjupad granskning har vi konstaterat att redovisade belopp i ansökningar om mellanliggande

²⁹ Artikel 137.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013.

betalning och underliggande filer inte baseras på stödberättigande utgifter, utan huvudsakligen på offentlig finansiering. Se beskrivning i avsnitt 6.

Vi har även iakttagit att förvaltande myndighet systematiskt bryter mot artikel 132.1 i förordning (EU) nr 1303/2013. Revisionsmyndigheten har uppmanat förvaltande myndighet att säkerställa att stödmottagaren erhåller hela beloppet för de offentliga stödberättigande utgifterna utan avdrag.

5.12 Uppföljning av tidigare års revisioner av projekt

De utgifter som vi bedömt som icke-stödberättigande vid tidigare års revisioner av projekt har den attesterande funktionen dragit av i årsräkenskaperna för det aktuella året. Någon ytterligare uppföljning har inte varit aktuell.

5.13 Slutsatser som dragits av de övergripande resultaten av revisionerna av projekt när det gäller förvaltnings- och kontrollsystemets ändamålsenlighet

Årets granskning har inte visat på några finansiella fel. Däremot har vi iakttagit att förvaltande myndighet systematiskt bryter mot artikel 132.1 i förordning (EU) nr 1303/2013.

Vi har identifierat grundläggande brister av tillämpningen av gällande regelverk inom den förvaltande myndigheten och attesterande funktionen. Vid fördjupad granskning har vi konstaterat att redovisade belopp i ansökningar om mellanliggande betalning och underliggande filer inte baseras på stödberättigande utgifter, utan huvudsakligen på offentlig finansiering. Se beskrivning i avsnitt 6. Vi bedömer att de utgifter som deklarerats i slutlig ansökan om mellanliggande betalning är fria från väsentliga fel.

6 Revision av räkenskaper

6.1 Uppgift om de organ som utfört revisioner av räkenskaper

Revisionsmyndigheten har utfört granskningen med egen personal. Inga andra organ har genomfört revision under vår ledning.

6.2 Beskrivning av den revisionsmetod som använts för att kontrollera räkenskapernas delar

Revisionsmyndigheten har granskat preliminära räkenskaperna för både ERUF och ESF för räkenskapsåret 1 juli 2018 till 30 juni 2019 daterade den 14 november 2019.

Vi har då konstaterat att de preliminära räkenskaperna i sin helhet inte omfattade stödberättigande utgifter. Vi har bland annat konstaterat felaktigheter avseende:

- Återkravshantering; räkenskaperna reduceras inte med totala icke-stödberättigande utgifter utan enbart med offentlig finansiering som hanteras av den förvaltande myndigheten.
- Villkorsavdrag med två procent görs inte mot stödberättigande utgifter utan reducerar utbetalning som hanteras av förvaltande myndighet.
- Innehållande av betalningar till stödmottagaren, från ansökan om mellanliggande betalning, när stödmottagaren uppnått 80 procent av beloppet enligt beslut om stöd (i strid mot artikel 132.1 i förordning (EU) nr 1303/2013).

Dessa typer av felaktigheter innebär att det inte finns en fullständig verifieringskedja från stödberättigande utgifter till ansökan om mellanliggande betalning samt årliga räkenskaperna.

Enligt vår fastställda metod granskar vi räkenskaperna stickprovvis. På grund av ovan nämnda konstaterade fel har vi utvidgat granskningen till att omfatta samtliga utbetalningar i räkenskaperna. I granskningen har vi stämt av redovisade belopp i räkenskaperna mot beslut om stödberättigande utgifter för respektive projekt. För ERUF har vi konstaterat att dessa överensstämmer för 142 utbetalningar till stödmottagare, uppgående till ett belopp omfattande 1 753 574,09 euro. För ESF har vi konstaterat att dessa överensstämmer för 88 utbetalningar till stödmottagare, uppgående till ett belopp omfattande 1 727 634,29 euro.

För dessa belopp har vi kunnat konstatera en obruten verifieringskedja.

Slutliga korrigerade räkenskaper har inkommit den 8 april 2020. Räkenskaperna omfattar därefter endast ovanstående belopp där revisionsmyndigheten kan bekräfta en obruten verifieringskedja från stödberättigande utgifter till attesterade årliga räkenskaper. De korrigerade räkenskaperna överensstämmer därmed inte med populationen för årets urval av projekt. Differensen mellan underlag till ansökan om slutlig mellanliggande betalning och de korrigerade årliga räkenskaperna förklaras av differensen i tillägg 8 till räkenskaperna för båda fonderna.

Granskning av årsräkenskaperna har skett i enlighet med fastställd revisionsstrategi. Vid granskningen har vi använt vår fastställda checklista för granskning av årsräkenskaper. Se avsnitt 6.3.

22 maj 2019 fastställdes en överenskommelse mellan revisionsmyndigheten och den förvaltande myndigheten inklusive attesterande funktionen för att i tid kunna leverera de dokument och rapporter som framgår av förordningen³⁰. I enlighet med denna

³⁰ Artikel 138 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013.

överenskommelse erhöll vi filer för årets urval i maj 2019. I denna överenskommelse ingick att den attesterande funktionens ansökan om slutlig mellanliggande betalning inte skulle innehålla ytterligare transaktioner. Överenskommelsen bröts i detta hänseende av attesterande funktionen. Eftersom ytterligare utgifter ingick i den ansökan om slutlig mellanliggande betalning innebar detta mer omfattande systemrevisioner och utvidgad granskning av de årliga räkenskaperna, samt ett ytterligare urval av projekt.

6.3 Uppgift om de slutsatser som dragits av revisionerna

Efter förvaltande myndighets korrigerings den 8 april omfattar årsräkenskaperna endast de utgifter som motsvarar stödberättigande utgifter och har en fullständig verifieringskedja. Vi anser, efter denna korrigerings, att räkenskaperna är rättvisande, korrekta och fullständiga eftersom de överensstämmer med slutlig mellanliggande betalningsansökan i enlighet med korrigerings i tillägg 8 i räkenskaperna för båda fonderna.

Vi har i vår ursprungliga granskning stämt av att de uppgifter som den förvaltande myndigheten lämnat i den årliga sammanfattningen stämde överens med de ursprungliga räkenskaperna och resultaten av de revisioner och kontroller som genomförts. Vi bedömde också att förvaltningsförklaringen ger en rättvisande bild av programmets förvaltnings- och kontrollsystem.

För vår bedömning tog vi hänsyn till resultatet av genomförda revisioner av system och projekt som beskrivs i avsnitt 4 Systemrevisioner och 5 Revision av projekt.

6.4 Uppgift om eventuella systembetingade problem och de åtgärder som vidtagits

Revisionsmyndigheten har iakttagit brister avseende upprättandet av de årliga räkenskaperna som bedöms som systembetingade.

Förvaltande myndighet har påbörjat arbetet med att identifiera felen och ta fram en konsekvensanalys. I analysen bedömer förvaltande myndigheten sina möjligheter att korrigera sin hantering i enlighet med revisionsmyndighetens iakttagelser.

Attesterande funktion inom förvaltande myndighet har korrigerat räkenskaperna genom att lyfta ut belopp där en obruten verifieringskedja inte kan säkerställas.

7 Samordning mellan revisionsorgan och revisionsmyndighetens tillsyn

7.1 I tillämpliga fall, beskrivning av förfaranden för samordning mellan revisionsmyndigheten och de revisionsorgan som utför revisioner i enlighet med artikel 127.2 i förordning (EU) nr 1303/2013

ESV som svensk statlig myndighet lyder under förvaltningslagen (2017:900) som bland annat behandlar jäv. Den revisor som konstateras jävrig eller har intressekonflikt i ärendet, får inte granska ärendet och inte heller närvara när det aktuella ärendet föredras³¹. Revisionsmyndigheten begär yttrande från den anlitade revisionsbyrån om det finns någon jävsproblematik utifrån tidigare genomförda uppdrag eller på revisorsnivå. Om till exempel en revisor har en relation till ett specifikt ärende som kan bedömas innehålla jäv eller intressekonflikt så ersätter revisionsorganet uppdraget med en ny revisor. Se även avsnitt 4.1 och 5.1.

7.2 Beskrivning av förfarandet för övervakning och kvalitetsgranskning som revisionsmyndigheten tillämpar för sådana revisionsorgan

Revisionsmyndigheten följer kontinuerligt upp och övervakar konsulternas arbete. Initialt sker utbildning av konsulterna om tillämpning av regelverk, metodik och styrdokument. Kvalitetssäkring sker av samtliga granskade ärenden. Alla ärenden där avvikelser har noterats föredras i bedömningsgruppen för att säkerställa enhetliga bedömningar och förfarandet dokumenteras. Även andra frågeställningar och svårare bedömningar tas upp i bedömningsgruppen. Under arbetet med kvalitetssäkringen förekommer regelmässigt avstämningar med anlitad revisor om ställningstaganden och dokumentation. Se även avsnitt 4.1 och 5.1.

8 Övriga frågor

8.1 Uppgifter om rapporterade bedrägerier och misstankar om bedrägerier som upptäckts i samband med revisioner

Ej tillämpligt.

---

³¹ 17§ SFS(2017:900) förvaltningslag.

8.2 Händelser som inträffat efter det att räkenskaperna lämnats till revisionsmyndigheten och innan årlig kontrollrapport lämnats till kommissionen

Med anledning av de iakttagelser som beskrivs i avsnitt 6 har vi varit i kontakt med Generaldirektoratet för regional utveckling för att diskutera lämplig hantering inför rapportering. Detta resulterade bland annat i att vi har sökt och erhållit anstånd med rapporteringen. I samband med kommissionens granskning av årsräkenskaperna har ytterligare belopp lyfts ut ur räkenskaperna för utredning. Det utlyfta beloppet avser utgifter där en obruten verifieringskedja inte kan säkerställas. Se tillägg 8 i räkenskaperna för båda fonderna.

8.3 Resultat av genomförda granskningar med avseende på om indikatorerna är tillförlitliga

8.3.1 Systemrevision av nyckelkrav 4 och 6, särskilt med avseende på om indikatorerna är tillförlitliga

Vi har granskat samtliga bedömningskriterier för nyckelkrav 6. I granskningen har vi bedömt om den förvaltande myndigheten har rutiner och tillförlitliga system för att samla in, registrera och lagra uppgifter om till exempel indikatorer och måluppfyllelse som krävs för bland annat årliga genomföranderapporter och slutrapporter. Vår sammanfattande bedömning av nyckelkrav 6 är kategori 1 (se även tabell 10.1).

Även inom ramen för nyckelkrav 4 granskar vi hur förvaltande myndighet arbetar med uppföljningen av indikatorer genom att:

- De fastställts på en övergripande nivå vid ansökningstillfället innan projektet blivit beviljat stöd.
- Myndigheten har rutiner som säkerställer att löpande kontroll sker i handläggningen av milstolpar och indikatorer.
- Redovisade milstolpar och indikatorer i läges- och slutrapporter registreras och dokumenteras i ärendehanteringssystemet.

Vi har ännu inte avslutat granskningen av nyckelkrav 4 och kan därför inte redovisa en sammanfattande bedömning av nyckelkravet.

8.3.2 Revision av projekt

Stödmottagarna rapporterar projektens aktivitets- och resultatindikatorer i läges- och slutrapporter till den förvaltande myndigheten. I projektrevisionerna granskar vi att stödmottagarna har rapporterat tillämpliga indikatorer i enlighet med den förvaltande myndighetens instruktioner och att det finns tillförlitliga underlag som bestyrker att

rapporterade indikatorer och milstolpar är lagliga och korrekta³². Detta följs upp i varje projektrevision och kontroll sker av rapporter mot dokumentation i handläggningssystemet.

8.4 Sammanfattande bedömning avseende systemets förmåga att hantera och följa upp data

Utifrån den granskning som vi genomfört bedömer vi att systemet har förmåga att leverera tillförlitliga data till 2020 års genomföranderapport.

9 Sammanfattande bedömning av tillförlitligheten i hela förvaltnings- och kontrollsystemet

9.1 Uppgift om den övergripande tillförlitligheten och hur den har uppnåtts

På grundval av det revisionsarbete som utförts anser vi att:

- räkenskaperna ger en rättvisande bild i enlighet med artikel 29.5 i förordning (EU) nr 480/2014,
- de utgifter i räkenskaperna för vilka återbetalning har begärts från kommissionen är lagliga och korrekta, och att
- det förvaltnings- och kontrollsystem som inrättats fungerar i huvudsak tillfredsställande, förutom förvaltande myndighets (attesterande funktionen) tillämpning av redovisningen av räkenskaperna.

Räkenskaperna kan efter korrigeringen den 8 april anses vara rättvisande, korrekta och fullständiga då de nu uppvisar en obruten verifieringskedja från stödberättigande utgifter till de årliga räkenskaperna. De iakttagelser och brister som konstaterats i samband med räkenskapsgranskningen beskrivs ovan i avsnitt 6.

Vår sammanfattande bedömning över det operativa programmets förvaltnings- och kontrollsystem är att det fungerar delvis, väsentliga förbättringar krävs³³. Bedömningen avser både ERUF och ESF.

Bedömningen grundar vi på de systemrevisioner som avslutats under programperioden samt de projektrevisioner och revision av räkenskaper som

³² Artikel 27.2 d, kommissionens delegerade förordning 480/2014.

³³ Klassificering enligt tabell 2 i bilaga IV till kommissionens delegerade förordning (EU) nr 480/2014.

genomförts under revisionsperioden. Förvaltningsförklaringen överensstämmer med vår bedömning av förvaltnings- och kontrollsystemet.

9.2 Bedömning av eventuella riskreducerande åtgärder

Förvaltande myndighet har vidtagit korrigerande åtgärder i enlighet med våra rekommendationer efter genomförda revisioner. Vi har bedömt att inga ytterligare riskreducerande åtgärder är nödvändiga med hänvisning till revisionsresultat enligt avsnitt 4 och 5.

Förvaltande myndighet har påbörjat arbetet med att identifiera felen och ta fram en konsekvensanalys. I analysen bedömer förvaltande myndigheten sina möjligheter att korrigera sin hantering i enlighet med revisionsmyndighetens iakttagelser. Se avsnitt 6.

10 Bilagor till den årliga kontrollrapporten

10.1 Resultat av systemrevisioner

Reviderad enhet	Fond	Namn på revisionen	Namn på program: Lokalt ledd utveckling med finansiering från Europeiska regionalfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF)													Övergripande bedömning 1-4	Kommentarer
			Nyckelkrav														
			NK1	NK2	NK3	NK4	NK5	NK6	NK7	NK8	NK9	NK10	NK11	NK12	NK13		
Förvaltande myndighet /LAG	ERUF/ESF	Granskning av nyckelkrav 6 LAG						1								1	Dnr: 2018-01336
Förvaltande myndighet	ERUF/ESF	Uppföljning systemrevision dnr 1200/2016 avseende nyckelkrav 6						1								1	Dnr: 2018-00539
Förvaltande myndighet	ERUF/ESF	Granskning av nyckelkrav 1, 2 och 3	1	1	1											1	Dnr: 2018-00205
Attesterande myndighet	ERUF/ESF	Granskning av nyckelkrav 9, 10, 11, 12 och 13									2	1	1	1	2	2	Dnr: 2017-01146
Förvaltande myndighet	ERUF/ESF	Granskning av nyckelkrav 6 och 11 för						2								2	Dnr: 1200/2016
Attesterande myndighet	ERUF/ESF	Granskning av nyckelkrav 6 och 11											-			-	Dnr: 1200/2016 Hela nyckelkrav 11 kunde inte bedömas.

10.2 Resultat av projektrevisioner

Fond	CCI nr	Program	A	B		C	E	F	G	H	I
			Belopp i euro motsvarande den population från vilket urvalet gjordes	Utgifter under räkenskapsåret som reviderats i det slumpmässiga urvalet		Belopp på oriktiga utgifter i det slumpmässiga urvalet	Sammanlagd felprocent (TER)	Korrigeringar till följd av den sammanlagda felprocenten (TER)	Återstående sammanlagd felprocent (RTER)	Övriga reviderade utgifter	Summa oriktiga utgifter i övriga reviderade utgifter
			(Endast positiva värden)	Belopp (euro)	%		%		%		
ERUF/ ESF	2014SE 16M2OP001	Lokalt ledd utveckling	4 516 131,94	543 655,38	12,04%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00

10.3 Feltyper

Feltyp ³⁴	Antal	Felbelopp euro	Kommentarer
ET			Det utlyfta beloppet är av teknisk karaktär, enligt tabell 8.

³⁴ Enligt EU-kommissionens förslag till ett gemensamt ramverk för kategorisering av feltyper, februari 2017.

10.4 Beräkningar som ligger till grund för det slumpmässiga urvalet och den sammanlagda felprocenten

Simple Random Sampling, tp			
Population characteristics	Predicted total book value (declared expenditure in the reference period)	4 516 132 €	
	Sampling unit	Utbetaling	
	Book value at the end of period 1 (declared expenditure)	4 089 340 €	
	Predicted book value at the end of period 2	426 792 €	
	Size of population at the end of period 1 (number of sampling units)	262	
	Predicted size of population at the end of period 2 (number of sampling units)	45	
	Standard deviation of errors of period 1 (for sample size determination; possible based on historical data or pilot sample)	0,0121 €	
Sample size determination (period 1)	Predicted standard deviation of errors of period 2 (for sample size determination; possible based on historical data or pilot sample)	0,01210 €	
	Weighted average of the variances of the errors	0 €	
	Confidence level	70%	
	Expected error rate	1,036	
	Anticipated error	0,50%	
	Materiality level (maximum 2%; set by the regulation)	22 581 €	
	Tolerable error (TE)	2,00%	
	Planned sample size (n)	90 323 €	
	Sample size - first period	1	
	Sample size - second period	30	
Sample results at the end of period 1	Sample results - first period	3	
	Sample book value - first period	336 203 €	
	Sample total error - first period	- €	
Sample size determination (period 2)	Sample standard deviation of errors - first period	- €	
	Standard deviation of errors of period 2 (for sample size determination; possible based on historical data or pilot sample)	0,0121 €	
	Total book value (declared expenditure in the reference year)	4 516 132 €	
	Book value at the end of period 2 (declared expenditure)	426 792 €	
	Size of population at end of period 2 (number of operations)	45	
	Expected error rate	0,50%	
	Anticipated error	22 581 €	
	Materiality level (maximum 2%)	2%	
	Tolerable error (TE)	90 323 €	
	Recalculated sample size - period 2	3	
	Projection and precision	Sample results - second period	207 452 €
		Sample book value - second period	- €
		Sample total error - second period	- €
Sample standard deviation of errors - second period		- €	
Standard deviation of q-values in first period (section 6.1.2.6 of guidance note)		- €	
Standard deviation of q-values in second period (section 6.1.2.6 of guidance note)		- €	
Precision (mean-per-unit estimation)		0,00%	
Relative precision (% of the total book value of the population)		0,00%	
Precision (ratio estimation)		- €	
Relative precision (% of the total book value of the population)		0,00%	
Projection and precision	Projected error (mean-per-unit estimation)	- €	
	Upper limit of error (mean-per-unit estimation)	- €	
	Projected error rate (mean-per-unit estimation)	0,00%	
	Upper limit of projected error rate (mean-per-unit estimation)	0,00%	
	Projected error (ratio estimation)	- €	
	Upper limit of error (ratio estimation)	- €	
	Projected error rate (ratio estimation)	0,00%	
Upper limit of projected error rate (ratio estimation)	0,00%		

10.5 Beräkning av residualrisken (RTER)

Kommissionens mall för beräkning av den sammanlagda återstående felprocenten. Belopp i euro.

A	Audit population	4 516 131,94
B	Expenditure audited	543 655,38
C	Errors found in the sample	0,00
D	Total Error Rate (TER) after extrapolation	0,00%
E1	Amounts under Art 137.2 (ongoing assessment)	1 034 255,28
E2	Other negative amounts deducting expenditure originally declared in the reference accounting year.	0,00
F=A-E1-E2	Population without ongoing assessment and without other negative amounts deducting expenditure originally declared in the reference accounting year.	3 481 876,66
G=D*F	Amount at risk	0,00
H	Financial corrections relating to errors detected by AA or applied by the MA/CA if such corrections intend to reduce the risks identified by AA	0,00
I=F-H	Amount certifiable in the accounts	3 481 876,66
J=G-H	Residual amount at risk	0,00
K=J/I	Residual Total Error Rate (RTER)	0,00%
L=(J-0,02*I)/0,98	Amount of correction to reduce residual risk to materiality level (extrapolated financial correction)	E T
M=(J-L)/(I-L)	Residual Total Error Rate (RTER) after extrapolated correction	E T

ESV gör Sverige rikare

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel.
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna.